

Для сучасного суспільства характерний стрімкий розвиток та активне використання таких комунікаційних технологій, які забезпечують не лише мережевий інформаційний обмін, але й можливість інтеграції локальних інформаційних ресурсів в єдиний загальнодоступний інформаційний простір [8, с. 30]. Такі ресурси здатні істотно вплинути на інтенсивність процесів наукових досліджень, а забезпечення публічного (зокрема, віддаленого) доступу до них повинно стати одним із першорядних завдань обслуговування освіти, науки та культури.

1. Будапештская Инициатива «Открытый Доступ» [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.soros.org/openaccess/ru/read.shtml>. Загл. с экрана. 2. Костенко Л. Й. Електронні наукові фахові видання в системі наукових комунікацій України [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL:<http://www.nbuv.gov.ua/new/2005/prezkos.htm>. Загол. з екрану. 3. Кучма І. Л. Відкритий доступ як сучасний напрям наукової комунікації // Україна на шляху до суспільства знань: освіта, наука, культура. К., 2005. 4. Негуляев Е. А. Самоархивирование [Электронный ресурс]. Режим доступа: URL:http://ellib.gpntb.ru/ntb/2004/12/ntb_12_9_2004.htm. Загл. с экрана. 5. Положення про електронні наукові фахові видання: Наказ від 30.09.2004 № 768/431/547/Міністерство освіти і науки України, Національна академія наук України, Вища атестаційна комісія України // Бюлетень ВАК України. 2004. №11. С. 2–3. 6. Постанова Верховної Ради України «Про рекомендації парламентських слухань з питань розвитку інформаційного суспільства в Україні» від 1 грудня 2005 р. № 3175-15 [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3175-15>. Загол. з екрану. 7. Сорока М. Б. Національна система реферування української наукової літератури / НАН України, Нац. б-ка України імені В. І. Вернадського. К., 2002. 8. Шульга І. О. Архіви та журнали відкритого доступу в галузі бібліотечної справи та інформаційних дисциплін // Бібл. вісн. 2006. №5. С. 23–31. 9. Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities [Electronic resource]. Way of access: URL: <http://oa.mpg.de/openaccess-berlin/berlindeclaration.html>. Title from the screen. 10. Directory of Open Access Journals (DOAJ) [Electronic resource]. Way of access: URL: <http://www.doaj.org/>. Title from the screen. 11. Lawrence S. Free online availability substantially increases a paper's impact // Nature. 2001. Vol.411. P. 521. 12. Open J-Gate [Electronic Resource]. Way of access: URL: <http://j-gate.informindia.co.in>. Title from the screen.

УДК 655.413:050

Л. Й. Піскозуб

Українська академія друкарства

**ЖУРНАЛ «НАУЧНАЯ КНИГА»:
МОДЕЛЮЮЧИ УКРАЇНСЬКИЙ АНАЛОГ**

Подаються відомості про світові та українські наукознавчі періодичні видання. Розглядається виклад матеріалу у фаховому науковому журналі «Научная книга». Пропонується створення українського відповідника.

Information about world and Ukrainian naucoznavchi magazines is given. Exposition of material in a professional scientific magazine is examined the «Naouchnaya book». Creation of the Ukrainian defendant on territory of our state is offered.

Наука, наукова діяльність — особлива сфера функціонування книги. Результатами досліджень у сфері гуманітарних наук є наукові публікації, оскільки «...з одного боку наукові видання відбивають реалії наукового та сус-

пільного аспектів життя, а з іншого — впливають на процеси, що відбуваються в науковій сфері та країні в цілому» [3, с. 30]. Публікації наукознавчих та наукових журналів популяризують досягнення науки, роль діячів науки й освіти у просвіті суспільства.

У Росії на випуск наукової літератури, збереження кількості наукових журналів та серіальних видань покладені зусилля численних академічних та галузевих наукових центрів, видавничих організацій та наукових шкіл. Під маркою «Науки» — одного з найбільших видавництв світу, основного популяризатора російської академічної книги, видавництва, яке має досвід багаторічної співпраці з такими партнерами, як видавці й книготорговці США, Великої Британії, Німеччини, Японії, Китаю, Польщі та Болгарії, виходить 75% усіх академічних журналів Росії. Видавництво функціонує при Російській академії наук, а отже на його шпальтах публікуються «...результати пріоритетних досліджень академічних інститутів, що дозволяє об'єктивно оцінювати результати наукових досліджень і рівень фундаментальної науки в країні. Видавництво «Наука» видає 155 академічних журналів обсягом у 1300 номерів на рік» [1, с. 5]. З них 133 — столичні.

Фаховим науковим журналом із видавничої справи, який виходить у світ у видавництві «Наука», є «Научная книга» (додаток до часопису «Наука в России»), перший випуск якого побачив світ у 1998 р. «Научная книга» — єдине наукознавче, книго- та пресознавче видання на всьому пострадянському просторі, яке висвітлює питання історії та сучасності російської науки з усіх галузей знань, а, разом з цим, популяризує найкращі академічні видання із поточного наукового обігу, розташовуючи рецензії на них у межах основного матеріалу. За неповних десять років своєї історії часопис «Научная книга» гідно позиціонував себе на російському ринку наукознавчих видань та набув міжнародного значення. «Научная книга» перегукується з видавничими традиціями польських наукознавчих та наукових часописів з видавничої справи (першого польського наукознавчого часопису «Nauka Polska», більш сучасних його послідовників — «Rocznika Historii Prasy Polskiej» та «Zeszytów Prasoznawczych»), міжнародних англійських журналів «Logos» та «Scholarly Publishing», які займають передові позиції серед європейських та світових науко- і пресознавчих часописів. Показово, що «Научная книга» близька до перелічених часописів за тематичним спрямуванням та навіть має схожу структуру рубрик, що свідчить про здатність видання адаптуватися до вже усталеної практики випуску періодичних видань та потреб ринку.

Так, «Nauka Polska», яка функціонувала на польському ринку наукознавчих часописів у 1918–1939 рр., була присвячена «...дослідженню науки, а саме: дослідженню її соціальної основи та психологічних умов, в яких зароджується і постає наука (психологія наукової творчості) [6, с. 23]. «Nauka» уміщувала статті, присвячені опису тогочасного стану науки (як суспільної установи) в Польщі та за кордоном, історичним передумовам її організації, розвитку й потреб, хроніці життя польської та закордонної науки.

Наукові часописи Польської академії наук «Rocznik historii prasy polskiej» та Центру пресознавчих досліджень Ягелонського університету «Zeszyty prasoznawcze» інформують читачів про історію польської та світової преси, друкують рецензії на поточні книжкові надходження та розміщують наукову хроніку — новини ринку періодичної преси. Розраховуючи на іноземних читачів, цілком виправдано, «Rocznik historii prasy polskiej» дублює увесь науково-довідковий апарат англійською мовою, а «Zeszyty prasoznawcze» підтверджує достовірність та глибокий науковий рівень досліджень розлогим переліком імен зарубіжних співпрацівників з усього світу.

Із польськими часописами у «Научної книги» схожа структура та стиль викладу матеріалу, окремі назви рубрик: «Kronika polska i zagraniczna», «Recenzje», «Z historii mediów» — у часописах «Zeszyty prasoznawcze» та «Nauka polska» і «Виставки, ярмарки, презентації», «Панорама печати. Рецензии», «История книгоиздания» — у часописі «Научная книга».

«Logos» та «Scholarly publishing» спеціалізуються на тематичних наукових дослідженнях різних аспектів книгодрукування, книжкової торгівлі у різних куточках світу. «Scholarly publishing» зорієнтований на історію книгодрукування та випуск друкованої продукції після результатів технологічних змін. Деякі статті присвячені шляхам вдалого видання журналів та книжок, оглядам окремих видань від їх задуму до втілення у видавничу практику.

Матеріали цих часописів знайшли своє відображення у часописі «Научная книга» у вигляді досліджень про наукові електронні журнали та наукове книговидання у його традиційній формі, професію редактора, сучасні технологічні зміни у бібліотеках, право інтелектуальної власності тощо.

Серед авторитетних книгознавців, долучених до роботи над журналом «Научная книга», авторами провідних публікацій є: В. И. Васильев — президент Асоціації книговидавців Росії (АСКИ), радник президента РАН, генеральний директор Науково-виробничого об'єднання «Издательство «Наука» РАН, професор, головний редактор журналу «Научная книга»; Б. В. Ленский — генеральний директор Російської книжкової палати, професор; Е. Л. Немировский — головний науковий працівник Наукового центру досліджень історії книжкової культури та ін.

За визначенням видавців, «Научная книга» — науковий та інформаційно-виробничий журнал. Зазначене визначення логічне, щоправда, воно не зовсім підпадає під діючий російський стандарт ГОСТ 7.60-2003, згідно з яким, за цільовим призначенням, існує поділ на науково-практичні та виробничо-практичні журнали, але не на інформаційно-виробничі. Поєднавши два різновиди видань в одному, видавці, цілком виправдано, перебувають у пошуку кращих типологічних моделей для часопису.

Тематичні плани «Науки» носять універсальний, енциклопедичний характер, охоплюючи всі напрямки природничих, технічних, суспільних та гуманітарних наук. Виходячи із незмінною періодичністю — 4 рази на рік —

журнал «Научная книга» звертається як до історії російського та світового книговидання, так і до сучасності, що яскраво відображають умовні тематичні блоки, створені для більш точних результатів підрахунків (рис. 1):

Рис. 1. Співвідношення основних рубрик часопису за обсягом

1. Блок видавничих новин. Сюди входять рубрики «Трибуна издателя», «Официальный отдел», «Над чем работают ученые», «На книжную полку», «Панорама печати. Рецензии» та «Выставки, ярмарки, презентации».

Найчисельнішою рубрикою блоку видавничих новин (становить 18% від обсягу всього журналу) є «На книжную полку», яка розділена редколлегією журналу на підрубрики «Книги-события», «Издано в Москве», «Издано в Санкт-Петербурге», «Издано в Новосибирске», «Готовятся к выходу в свет», «Вышли из печати», «В книжной лавке издательства» та «В наличии в магазинах Академкниги». Рубрика оформлена у вигляді бібліографічних описів, анотацій та коду ISBN, а також ілюстративного матеріалу до щойно випущених книг. Таким чином, чітке розмежування книг за містами випуску сприяє більшій обізнаності читача у регіональному книговиданні та суттєво спрощує доступ до книги. Створивши спеціальні підрубрики «В книжной лавке издательства» та «В наличии в магазинах Академкниги», видавці часопису популяризують продукцію видавництва «Наука» та «Академкниги» — єдиної на сьогодні державної організації, яка збирає замовлення на книги і продає академічну літературу, підтримує зв'язок з її читачами — вченими Академії, університетів, а також бібліотеками й колекторами [5, с. 4]. У 3–4 випуску часопису за 2004 р. список позицій книг, що знаходяться в магазинах «Академкниги», досяг 621 показника!

Лише на один відсоток — 17 % обсягу часопису — рубриці «На книжную полку» поступається «Панорама печати. Рецензии», у якій розташовано повідомлення про новинки провідних російських видавництв та представлено

рецензії на поточні надходження із різних галузей знань. У 2002–2003 рр. обсяг рубрики досяг 95–100 сторінок і, таким чином, становить 1/3 від загального обсягу журналу. У всіх випусках часопису матеріали рубрики «Панорама печати. Рецензии», якщо вони передруковані з інших достовірних джерел, містять обов'язкове посилання на основне джерело інформації.

Спорідненою до «Панорамы печати» є рубрика «Над чем работают ученые», суть якої зрозуміла уже з самої назви, тобто йдеться про книги, які ще не вийшли з друку, однак знаходяться на останньому етапі підготовки. Ця інформація особливо цінна для науковців, які виконують тематичні дослідження. Окрім цього, рубрика має яскраво виражений рекламний характер та розрахована на тих читачів, які, не чекаючи виходу книги на полиці магазинів, охоче замовлять її у видавництві «Наука» або «Академкнига».

На третьому місці рубрика «Трибуна издателя» (13 %) — розлогі аналітичні матеріали про проблеми сучасного російського наукового книговидання, перспективи його розвитку (Ленский Б. В. Российское книгоиздание: Новый век — 2004, № 3–4); видавничу діяльність видавництв «Наука» та «Академкнига», Російської академії наук та її бібліотеки за означений період часу. Окремий цикл статей присвячено 275-літньому ювілею російського академічного книго-видання, підсумковим показникам випуску наукової літератури (Васильев В. И. Отечественное академическое книгоиздание накануне 275-летнего юбилея. Вехи истории, показатели выпуска и издательский репертуар — 2003, № 1; Васильев В. И. Издательская деятельность РАН в юбилейном 2003 году: 275 лет служения науке, культуре и образованию — 2004, № 2; Иванов О. П. Первой академической — 275 лет — 2003, № 1). У рубриці також охарактеризовано стан книговидання в обласних центрах та за межами країни (Вальчук С. В. Академическое книгоиздание в Санкт-Петербурге — 2003, № 1; Жибулевская С. А. «Академкнига» — одна из форм интеграции белорусской и российской науки — 2002, № 2).

Уже з 2001 р. у рубриці «Трибуна издателя» піднімаються і до сьогодні актуальні питання про електронне видання книг та часописів, пропозиції численних нововведень (Важнова Л. А. Единая информационная платформа — 2001, № 4 — щодо створення єдиного інформаційного поля видавництв, книжкової торгівлі та бібліотек у вигляді електронного каталогу видань; Госина Л. И. Научная книга в библиотеках Академии наук: заметки в помощь издателю — 2003, № 3–4; Коланькова О. В. Направления развития электронных научных периодических изданий — 2001, № 1) для виходу книжкової справи країни на більш сучасний, світовий рівень.

Рубрика «Выставки, ярмарки, презентации» висвітлює головні події на книжковому ринку Росії та зарубіжних країн, дає вичерпну інформацію про найбільші книжкові форуми та ярмарки, вручення нагороди «Книжковий Оскар», дні російської книги за кордоном. У той же час «Официальный отдел», який займає п'яте за обсягом місце у часописі (6 %), містить документи суто

офіційного характеру — рішення Правління Асоціації Книговидавців, Правління Російського Книжкового Союзу, Накази Президента, Постанови Російської Академії Наук тощо.

Таким чином, всебічно характеризуючи книжкове життя країни, блок видавничих новин журналу «Научная книга» сприяє підвищенню поінформованості читача у реаліях сучасного видавничого руху.

2. Блок про історію російського книговидання та культуру книги (11% обсягу журналу). Сюди зараховуємо лише одну рубрику — «История книгоиздания. Книговедение», яка популяризує історію книговидання Росії загалом та початки академічного книговидання, предмет книжкової культури та її історію (Васильев В. И. К постановке вопроса об определении понятия «Книжная культура» — 2002, № 3; Ельников М. П. У истоков методологии книговедения — 2002, № 3; Фролова И. И. История книжной культуры дореволюционной России в исследованиях РНБ — 2004, № 2), подає критичні статті про сучасний стан і проблеми російської книжкової культури (Васильев В. И. Объемные и структурно-репертуарные показатели выпуска литературы и книжная культура — 2004, № 3–4; Николенко А. В. О проблемах современной книжной культуры — 2004, № 3–4), висвітлює та підсумовує роботу провідних російських конференцій з питань книжкової культури та книгознавства (Романова А. А. Шестая международная научная конференция «Книга в России» — 2004, № 3–4) тощо.

На нашу думку, рубрика «История книгоиздания. Книговедение», а з 2005 р. — «История книги и книжной культуры. Книговедение» — є ядром часопису «Научная книга», адже лише у ній окреслено історію російської, зарубіжної книги та книжкової культури починаючи з доби Відродження, охарактеризовано початки діяльності найвідоміших російських наукових інститутів книги, повною мірою відображений випуск академічних наукових серій з усіх галузей знань. Окрім наукової літератури, на сторінках «Истории книги и книжной культуры. Книговедения» постають питання випуску науково-популярних (Виноградов Ю. А. Первые научно-популярные листовки Императорской академии наук — 2003, № 1–2) та навчальних видань (Далада Е. В. Учебная книга как система знания. К вопросу о критериях редакторской оценки — 2001, № 4).

3. З діяльністю провідних російських та зарубіжних видавничих організацій читач «Научной книги» ознайомиться у рубриках «Юбиляры» та «Наши гости». Завданням рубрики «Юбиляры» є короткий підсумок діяльності суб'єктів книжкового ринку Росії за певний відрізок часу (до прикладу: Николенко А. В. Кружку любителей русских изящных изданий — сто лет — 2003, № 3–4; Тарасенко И. Н. Сорок пять лет сборнику «Книга. Исследования и материалы» — 2004, № 3–4). Рубрика «Наши гости» також привертає увагу матеріалами про видавничі традиції та історію великих російських видавництва чи часописів, однак відрізняється за стилем викладу матеріалу. Текстові повідомлення цієї рубрики мають неприхований рекламний відтінок та розраховані на безпосереднє зацікавлення читачів своєю продукцією.

Усі зазначені вище рубрики — постійні, «обличчя» часопису. Вкрай рідко у журналі натрапляємо на змінні рубрики (вони становлять лише 3% від усього обсягу видання). Це так звані «теми номера» — великі за обсягом матеріали, приурочені до поточних важливих подій, наприклад: «Памяти Дмитрия Сергеевича Лихачева» (№ 3–4, 1999); «Побороть новое зло» (№ 3–4, 2002); «Академическому книгоизданию 275 лет» (№ 1, 2004); «К 60-летию победы» (№ 1–2, 2005). Темі номера є показником професійності часопису та його реакції не лише на події книжкового життя, а й життя усього суспільства.

Як бачимо, журнал «Научная книга» є своєрідним продовженням кращих традицій зарубіжних наукознавчих видань. Він акумулює статті та огляди усіх російських центрів дослідження книги, інститутів Російської академії наук та розгалуженої мережі її структурних підрозділів, провідних наукових видавництв країни та кращих її наукових шкіл.

Як і зарубіжні видання, «Научная книга» — гідний приклад для наслідування та запровадження аналогів часопису в інших державах і, зокрема, в Україні. Сьогодні проблемам дослідження наукових журналів з різних позицій присвячено чимало наукової літератури, серед якої помітне місце посідають публікації представників наукової школи ім. Г. М. Доброва. Це, насамперед, міжнародний журнал «Наука та наукознавство», який трансформувалася із республіканського міжвідомчого збірника «Науковедение и информатика» [3, с. 30–32]. Проте, дослідивши матеріал усіх випусків «Науки та наукознавства», «Наукового світу» та деяких інших, ми відшукали лише одну публікацію, присвячену проблемам випуску наукових українських журналів [3]. Отже, потрібно наголосити на тому, що на сьогодні серед українських періодичних видань «...поки що немає оперативного фахового часопису — на кшталт канадського («Journal of Scholarly Publishing») або російського («Научная книга») спеціальних кварталників, присвячених проблемам наукового книговидання...» [2, с. 169]. Ця ніша українського пресовидання залишається незаповненою, «...адже тема української та зарубіжної науки на сторінках української преси — прерогатива якісних видань. Але навіть у них матеріал, який би вдумливо й без перекручень популяризував досягнення науки й водночас був написаний зрозуміло для більшості — рідкість» [4, с. 32].

Таким чином, наявність в Україні великої бази висококваліфікованих фахівців із наукознавства та видавничої справи, потужного матеріально-технічного забезпечення та широкого кола зацікавлених у видавничому русі читачів дає усі підстави для створення відповідника російській «Научной книге». Випереджаючи ситуацію, пропонується виокремити певні елементи часопису «Научная книга» для моделі українського аналогу.

Насамперед, потрібно згадати рубрику із блоку видавничих новин — «Трибуну издателя» — для запровадження в українському часописі розділу чи підрозділу про історію найстаріших книжкових інституцій та бібліотек, діяльність провідних українських видавництв та літературних гуртків. Як продовження історичної тематики, читача зацікавили б відомості про історію

української книжкової культури на різних етапах її розвитку (на зразок рубрики «История книги и книжной культуры. Книговедение»). У поєднанні з матеріалами про передумови виникнення, найважливіші віхи історії української рукописної та друкованої книги, а також перші українські періодичні видання, основні центри їх зосередження та періоди роботи, часопис висвітлював би усі історичні етапи формування наукових видань на території України (рубрики так і пропонуємо назвати — «Історія рукописної та друкованої книги в Україні», «Перші українські періодичні видання: формування тематичного репертуару»). Вдалим доповненням до історичної тематики, на наш погляд, буде рубрика про найвидатніших персоналій та їх внесок в історію українського наукового книго- та пресовидання.

Особливу увагу в пропонованому українському часописі потрібно звернути і на стан сучасного книго- та пресовидання. Пропонується запозичити з часопису «Научная книга» ідею рубрики «На книжную полку», тобто інформувати читача про мережу розповсюдження уже готової продукції, та «Над чем работают ученые» — подавати стислі повідомлення про книги, які очікують на вихід у світ. Таким чином, читач отримає доступ саме до тих видань, які його цікавлять, та зможе налагодити зв'язок із видавцем, що, у сьогоднішній практиці українського книго- та пресовидання, особливо доцільно. Необхідно також повідомляти читачів про появу нових видавництв та видавничих організацій, вихід у світ нових періодичних видань, презентації, книжкові виставки, ярмарки, форуми, аналіз переможців такого роду заходів (під рубрикою «Літературно-видавниче життя країни»). Списки та огляди найкращих видань місяця чи сезону, або року, найкраще оформити під назвою «Бестселери».

Значну частину матеріалу в майбутньому виданні варто відвести під критичні матеріали знавців книги та книжкової торгівлі, працівників бібліотек, учених щодо сучасного українського книговидавничого руху. Це підвищить рівень підготовки видання та об'єднає навколо часопису відповідні кола фахівців (потрібно додати, що матеріали такого характеру вже представлені на сторінках «Научной книги» у найрізноманітніших її рубриках та тематичних блоках, насамперед у рубриці «Трибуна издателя»).

Звісно, при створенні нового часопису з видавничої справи не варто обмежуватися лише традиційною — друкованою формою поліграфічного втілення, адже із появою сучасних мережевих технологій, а саме Інтернету, уже звичною практикою відтворення та поширення накопичених за час випуску журналу відомостей є створення електронних сторінок часописів та їх архівів (тут доцільно зазначити, що кожен із каналів поширення інформації виконує свої функції у інформаційному забезпеченні науки. Всупереч деяким прогнозам, нові комунікаційні системи не становлять загрози для видання і поширення наукової книги). Із появою вільного доступу до архіву усіх випусків часопису, починаючи із 1998 р. (<http://www.naukaran.ru/sb/index.shtml>), матеріали «Научной книги», яка, на жаль, виходить обмеженим накладом — лише 1000 примірників — стали доступними широкій категорії зацікавлених читачів.

Вони отримали можливість відслідковувати усі поточні книго- та наукознавчі новинки із рецензіями на них, історичні розвідки російського книгодруку на екрані свого комп'ютера.

Перелічивши лише поодинокі, однак на наш погляд, найбільш показові приклади обговорення навколкнижкових та наукознавчих проблем на шпальтах часопису «Научная книга» та способи їх видавничого втілення, ще раз переконуємось у постійно зростаючій необхідності створення українського її відповідника на території нашої держави, адже зараз українська видавнича та наукознавча періодика знаходиться у стані занепаду.

1. Васильев В. И. Издательская деятельность РАН в юбилейном 2003 году: 275 лет служения науке, культуре и образованию // Научная книга. 2004. № 2. С. 4–11. 2. Зелінська Н. В. Наукове книговидання в Україні: історія та сучасний стан: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Львів, 2002. 3. Кавуненко Л. П., Хоревін В. І. Формування системи наукових журналів соціогуманітарної сфери України // Проблеми науки. 2006. № 2. С. 30–36. 4. Олійник М. Наука популяризації науки // Медіа Критика. 2005. № 11. С. 32–37. 5. Петров Р. В., Васильев В. И. Издательская деятельность РАН: практика последнего десятилетия // Научная книга. 2001. № 4. С. 2–26. 6. Wrona G. «Nauka Polska», Jej potrsieby, Organizacja i Rozwyj (1918–1939), pierwsze polskie czasopismo naukowe // Rocznik historii prasy polskiej. 2004. T. VII. Z. 2. S. 19–47.

УДК 655.11

Д. О. Палій

Музей книги і друкарства України

АПОСТОЛЬСЬКА МІСІЯ НАУКОВОЇ КНИГИ В УКРАЇНІ

(з практики Музею книги і друкарства України)

І день іде, і ніч іде.

І голову схопивши в руки,

Дивуєшся, чому не йде

Апостол правди і науки?

Тарас Шевченко

Аналізується діяльність Музею книги і друкарства України. Акцентується увага на книгах, які представлені у його фондах. Подаються відомості з історії української наукової книги.

Activity of Museum of book and book-printing of Ukraine is analysed. Attention on books which were presented in his funds is accented. Information from history of the Ukrainian scientific book is given.

З цих слів геніального пророка України — Тараса Шевченка можна зробити висновок, що його модель людського суспільства — це дві складові: правда в народному всеохоплюючому розумінні цього поняття і наука, найпоширенішим носієм і виразником якої в наш час є книга.